

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน
ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
Creative Leadership of School Administrators Affecting Effectiveness of School Under The Primary
Suratthani Educational Service Area Office 2

เตชินณ์ อินทบำรุง* บรรจง เจริญสุข และชusakดี เอกเพชร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Tachin Intabumrung* Bunjong Jaroensuk and Chusak Aekpet
Graduate School, Suratthani Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวน 317 คน โดยใช้แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการติดต่อสื่อสาร ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในระดับมากและเป็นไปในทิศทางบวก ($r=.70$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : กระบวนการบริหารงานโรงเรียน ประสิทธิภาพของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

Abstract

The objectives of this research were to study: Study the effectiveness of the administration of school administrators. And to study the relationship between the creative leadership of school administrators affecting the effectiveness of the school as perceived by teachers. The research Sample consisted of 317 teachers under the Office of Suratthani Educational Service Area 2, using the questionnaire. The reliability of the data was .96. Using basic statistics: mean, standard deviation And Pearson's correlation coefficient.

The results showed that the creative leadership of the school administrators was at a high level, as follows: Achievement Teamwork Human Relations The creative side and communication.

School effectiveness as perceived by teachers. The overall level is as follows: Problem solving within the school. School Improvement and Improvement Achievement Teacher Satisfaction An Analysis of the Relationship Between Creative Leadership of School Administrators and School Effectiveness as Perceived by Teachers. Under the jurisdiction of the Office of Suratthani Educational Service Area 2, overall, it was found to be related to the effectiveness of the school as perceived by the teachers. At the high level and in the positive direction ($r = .70$) at the .01 level of significance.

Keywords : Creative Leadership of School Administrators, Affecting Effectiveness of School

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงต้องสอดแทรกกับการพัฒนาคนด้วย กระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการแก้ปัญหา พัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่ การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝน เป็นความคิดสร้างสรรค์ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และ จิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้าง งานและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การสร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม หลักสิทธิมนุษยชน สร้างค่านิยมการผลิตและบริการที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม จะทำให้เกิดการ เรียนรู้รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัตินั้น การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะช่วย สร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้ให้คนไทยทุกคนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียนรู้อ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน ของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชน และสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย จะส่งเสริมต่อการศึกษามุ่งเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการ ศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษานั้น ปัจจัยหนึ่งที่จะ ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา คือ การมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ และ ทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะสามารถนำพาองค์กรให้มีความเป็นน้ำ หนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของ ผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นได้ ตัวชี้วัดการนำ ของผู้บริหารจัดการที่ได้ชื่อว่ามีอาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน ภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของงาน (สุภัททา ปิณฑะแพทย์.2559:1)

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการสร้างและพัฒนาการทำงานกับคนในองค์กร เป็นการสร้างแรงจูงใจในการ ทำงานให้กับคน เป็นการใช้นโยบายสัมพันธ์หรือการปฏิบัติสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสร้าง บรรยากาศในองค์กร เพื่อช่วยในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาองค์กรเพราะมนุษย์เป็นปัจจัยที่ สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร ผู้นำจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติการขององค์กร เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้ความเข้าใจในจุดหมายและการตัดสินใจเพื่อการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น ภาวะผู้นำ ทางการศึกษาทั้งผู้บริหารการศึกษาก็คล้ายคลึงกัน นั่นคือผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติของผู้นำอยู่ในตัว ผู้บริหารจะต้องใช้ความเป็นศาสตร์ คือ ความรู้เรื่องระเบียบ ทฤษฎีต่าง ๆ และความเป็นศิลป์ในการบริหาร เพื่อจูง ใจให้เกิดการยอมรับในความสามารถ ความมีศักดิ์ศรี และความเสมอภาคของคน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือและเครื่องช่วย นำทางสำหรับผู้บริหารในการดำเนินการไปสู่เป้าหมายได้อย่างประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำใน การบริหารจัดการ (จรรณี เก้าเอี้ยน.2557:95)

จากความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญไปที่ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่จะทำให้ประสิทธิผลของการบริหารงานในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาผลที่ได้จากการศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการ และพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้ทันต่อสภาวะความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาอีกทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อการดำเนินงาน ส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวน 191 โรงเรียน จำนวน 537,1คน)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2558 .2 : 2(19-10กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2ได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane. 1973 : 125 อ้างถึงในธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2555 : 45) เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย)Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ดังต่อไปนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 1) การสร้างมนุษย์สัมพันธ์
- 2) การติดต่อสื่อสาร
- 3) การมีความคิดสร้างสรรค์

- 4) การทำงานเป็นทีม
- 5) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่ง ประกอบด้วย

- 1) ประสิทธิภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2) ประสิทธิภาพด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
- 3) ประสิทธิภาพด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
- 4) ประสิทธิภาพด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวน 5 ด้าน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์การติดต่อสื่อสาร การมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการศึกษาระดับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านผลผลิตสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์การแปรผล (Hair, Bush, & Ortinau. 2000)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 10 ปี

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงด้วยตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	4.14	0.55	มาก	3
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.03	0.63	มาก	5
3. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.14	0.62	มาก	4
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.15	0.57	มาก	2
5. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	4.15	0.51	มาก	1
รวม	4.12	0.47	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.08	0.63	มาก	3
2. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	4.05	0.55	มาก	4
3. ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.12	0.66	มาก	2
4. ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.17	0.48	มาก	1
รวม	4.10	0.39	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ในภาพรวม

	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{total}
X ₁	0.25**	0.24**	0.61**	0.33**	0.55**
X ₂	0.19**	0.17**	0.86**	0.33**	0.61**
X ₃	0.17**	0.18**	0.96**	0.33**	0.64**
X ₄	0.33**	0.22**	0.56**	0.27**	0.54**
X ₅	0.30**	0.31**	0.43**	0.25**	0.52**
X _{total}	0.31**	0.27**	0.85**	0.37**	0.70**

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ในระดับมากและเป็นไปในทิศทางบวก ($r=.70$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ในระดับปานกลาง ($r=.55$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ในระดับมาก ($r=.61$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการติดต่อสื่อสาร

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู

3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ในระดับมากและเป็นไปในทิศทางบวก ($r=.70$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก โดย ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการติดต่อสื่อสาร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงาน กำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การพร้อมทั้งต้องสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานี้ของวิมล จันทรแก้ว (2555) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนา คือ ผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ทั้งนี้ เนื่องจากการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนเป็นที่ของผู้บริหาร หากมีปัญหาเกิดขึ้นภายในจะทำให้การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ จันธิดา ผ่านสอน (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ในภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ในระดับมากและเป็นไปในทิศทางบวก ($r=.70$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผลขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำเป็นสำคัญ ทำให้ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจันธิดา ผ่านสอน . (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลในการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ผลการศึกษาของสุภาพ ฤทธิ์บำรุง.(2556) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและควมมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและควมมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวม มีค่าของความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรืออำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.20 ผลการศึกษาของจริยาภรณ์ พรหมมี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 และมีความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 62.10

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ

งานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1 ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การมีความคิดสร้างสรรค์ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ และการทัศนศึกษาดูงานเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2 ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และแก้ไขปัญหาในการบริหารงานเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความชัดเจนโปร่งใสและมีมาตรฐานที่ดี

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1 ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ยินดีกับบุคลากรที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จในด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนแนวทางในการบริหารเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

2 ด้านการติดต่อสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความสามารถเพียงพอในการสื่อสารที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ส่งเสริมบรรยากาศแห่งการค้นคว้าการประดิษฐ์คิดค้น การทดลอง และกล้าคิด กล้าทำในสิ่งใหม่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมการประชุม การแสดงความคิดเห็นให้มากยิ่งขึ้น

4 ด้านการทำงานเป็นทีม ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการติดต่อกับบุคลากรในแต่ละทีมงานได้อย่างหลากหลายและทันต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรมีแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การทำงานทีม

5 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ผลการวิจัยพบว่า การติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นประจำทุกปี

6 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามความต้องการความถนัด และความสามารถของตน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน

7 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ผลการวิจัยพบว่า มีวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรจัดวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่ทันสมัยเพียงพอและอยู่ในสภาพพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

8 ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรมีการยอมรับแนวคิดวิธีการตลอดจนเทคนิคการสอนใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรมีการพัฒนาเทคนิคการสอนใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

9 ด้านการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจและมุ่งมั่นแก้ปัญหาเมื่อมีความขัดแย้งหรือแตกความสามัคคีของครูและบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับจากชุมชน สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงโดยศึกษาในรูปของกรณีศึกษา

2 ควรศึกษาตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่นๆ ที่ไม่ได้นำมาพิจารณา เช่น การมุ่งทำงานให้สำเร็จ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีจินตนาการ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสมบูรณ์และมีความหลากหลายมากขึ้น

Reference

- Chantida Pongsanon. (2010). The relationship between transformational leadership and effectiveness in Administration of school administrators under the Roi Et Educational Service Area Office. Master of thesis, Master of Education in Educational Administration, Mahasarakham University.
- Charunee Kao-ni. (2014) Technical administration in academic institutions: strategies and guidelines for professional managers 2nd edition Songkhla: Suburb printing.
- Hair, Bush, & Ortinau. (2000). Multivariate Data Analysis. 5th. ed. Upper Saddle River. N.J.: Prentice Hall.
- Jariyaphon Phrommee School effectiveness Under the Office of Primary Education District Suphan Buri Region 3. Master's thesis Educational Administration Program Burapa university.
- Supap Rritbamrung. (2013). Creative leadership of school administrators affecting School effectiveness Under the Office of Secondary Educational Service Area 30
- Supattha Phinphat. (2016). Leadership of professional education administrators. [Online] Accessible from: http://www.supatta.haysamy.com/leader_pro.html. [2559, March 14
- Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2. (2015). Annual Action Plan, Budget, 2015. Surat Thani: Author.
- Thanin Sinjaru (2012). Statistical research and analysis as well. SPSS. (Type 13). Bangkok: V. Interprint.
- Wimol Chankaew. (2012). Creative leadership development model of school administrators Under the office of Surat Thani Primary Education Area Office 3. Study thesis Doctor of Philosophy Education Rangsit University.

ผู้เขียน

นายเตชินธ์ อินทบำรุง

ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

272 หมู่ 9 ตำบล ขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100

e-mail: tachin2527@hotmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจง เจริญสุข

กรรมการที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 หมู่ 9 ตำบล ชุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100
e-mail: bunjong_sru@hotmail.com

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เอกเพชร

กรรมการที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
272 หมู่ 9 ตำบลชุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84100
e-mail: chusak@sru.ac.th